

מזת יקזת הכרשה

וואס דורך איר שפירט מען די זיסקייט פונ'ם באשעפער

משיחותיו של הגאון רבי מנחם ברוך יאזעע שליט"א בעל 'מתיקות התורה'

סיפור לשולחן שבת

מכה ושמה מתנה

"אם שמוע תשמע לקול ה' אלקיך... כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך". אמרו חז"ל (סנהדרין קא. ומדרשים): "אמר הקב"ה למשה, אמר לישראל כל זמן שהם שומעים לכל מצותי אינן נזקקין כלל, כיון שעוברים על מצותי הריני מכה אותם, וכיון שחוזרין לפני בתשובה הריני מרפאם".

חז"ל מלמדים אותנו שהמכות והחולאים נועדו לקרב אותנו לבורא יתברך, וכאשר אדם זוכה להפיר את ה' מרב טוב, אינו זקוק לתזכורות פואבות בכדי להפיר על ידם את ה'. וכאשר אדם מקבל מכות זיהר שלא להתרעם חלילה, אלא אדרבה, ישמח שה' קורא לו בכדי לקרבו אליו, כענין חולה שנתרפא שמביא קרבן תודה, היות שדוקא על ידי החלי מתגדל ומתקדש שמו הגדול ורב רחמיו וחסדיו, כיון שלולא החלי לא היינו מבחינים כמה חסד יש בבריאות.

ולפיכך הקטרות הגה סם חיים - שכאשר מריחים ומודים לה' על הנשימות, וכיוצא בזה בימינו על ידי הרחת עשבי הבשמים, לא נזקקים לעשבים וצמחים שרוקחים מהם תרופות.

ונביא פאן ספור נפלא בענין זה מיהודי יקר שגלו לו את המחלה הנוראה באחד מאבריו הפנימיים רח"ל, וכה דבריו:

לפני חנכה של שנה זו באחד

<<

לקח מהפרשה

לקנות אמונה על ידי החסדים שבכל יום

לאן לברח, הם אמרו למשה: "המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למוות במדבר" מזה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים" ובכך הם כפיכול שכחו את כל הנסים שעשה להם הבורא, שראו על ידם שהוא יתברך שולט בהכל, וחזרו להיות בפחד כעבדי פרעה.

ללמדנו, שלמרות שאדם רוזה נסים גדולים מאד פדגמת עשר המכות ויציאת מצרים - אם הוא לא יראה את השגחת ה' בדברים שביום יום, בחסד העצום

שהוא חי ובריא, האמונה והבטחון שלו אינם שלמים, כי הם תלויים בנסים בלבד, וכאשר יש לאדם הסתרה, הוא כפיכול שוכח את ה' וכופר בכל הטוב שהיה לו.

ולפיכך סבב ה' את כלל ישראל דרך המדבר עם כל הנסיונות שהיו להם שם, שהמצרים רדפו אחריהם, ולא תמיד היה להם אכל ומים, כמובא בפרשתנו ובעוד פרשיות, היות שהקב"ה רצה ללמד את כלל ישראל להעריף את עצם קיימם עלי אדמות, על ידי אכילה ושתיה ושאר חסדים, שבמדבר היה קשה להם להשיגם.

וכל הנסיונות שהיו לעם ישראל במדבר היו בכדי לחזק להם את האמונה בה', כי כאשר הכל הולך לאדם פסדר והוא מאמין בה', אין זו ראיה שיש לו אמונה שלמה, כי יתכן שבגלל שהכל טוב לו הוא בטח, ודוקא כאשר יש לאדם קשיים והוא מתמודד עמם באמונה ובטחון ובמקום להתאווג ולהתמרמר הוא <<

"ויהי בשלח פרעה... ויסב אלקים את העם דרך המדבר". יש להבין בפרשה זו: א. למה נאמר "ויהי בשלח פרעה" הלא ה' הוציאנו ממצרים? ב. וכי רק בארץ פלשתים היו ישראל מתנחמים ושבים מצרימה, הלא גם במדבר אמרו "נתנה ראש ונשובה מצרימה"? ג. איתא במדרש "ויסב אלקים את העם" - מכאן אמרו רבותינו אפלו עניי שבישראל לא יאכל עד שיסב, ויש להבין מה השכיכות בין הסבת כלל ישראל במדבר להסבה בליל הסדר?

והנה בסוף הפרשה הקודמת נאמר: "זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים כי בחזק יד הוציא ה' אתכם ממצרים, התורה מצוה אותנו לזכור את יציאת מצרים כל יום, לחיות את ההשגחה של

הבורא עלינו ואת האהבה הגדולה שהוא אהב אתנו, שירד בכבודו ובעצמו לגאל אתנו לו לעם. פדגמת מלך שבנו בצרה, שלמרות שיש לו שליחים רבים, אינו שולח שום שליח להציל את בנו, אלא הוא בעצמו רץ להצילו.

וכן במדבר כתבה תורה לשון נחם - הנחיה, שהקב"ה הלך עם כלל ישראל, כמו שנאמר "ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועתי", ה' לקח אתנו פדגמת אב שלקח את בנו ושומר עליו, אולם לעם ישראל היה נסיון להרגיש שכפיכול פרעה הוציא אותם ממצרים, כי אמנם יצאו מ'גלות מצרים' אבל הם עדין היו ב'גלות הדעת' ולא הרגישו שה' נושא אותם, ולפיכך, כאשר הרגישו שפרעה רודף אחריהם ואין להם

בפגוע עצמו היו נסים גדולים שֶׁרַב הָאֲנָשִׁים הָיוּ בְּבֵיתָם, עֲסוּקִים בְּסַעֲוֹת שֶׁבַת, וְאֵלוּ הָיָה הַמִּחְבָּל הַנִּתְעַב מִגֵּיעַ בְּסוּיִם תְּפִלַּת מִעֲרִיב כְּאִשֶּׁר כָּלֵם צוֹעֲדִים מִבֵּית הַכְּנָסֶת הַבֵּיתָה, או יוֹתֵר מֵאַחַר כְּאִשֶּׁר רַבִּים יוֹצְאִים לְבֵית הַמִּדְרָשׁ, יָכְלוּ לְהֵיוֹת הַרוֹגִים רַבִּים רַח"ל, נִמְצָא שְׁגֵם הַדִּיּוֹ שִׁירַד עֲלֵינוּ מִשְׁמַיִם הָיָה עִם מְלֵא רַחֲמִים.

הַפְּגוּעַ שְׂאֲרַע בְּסִמּוּךְ לְבֵית הַכְּנָסֶת, בָּא לְעוֹרֵר אֶתְנוּ שֶׁנֶּעֱסַק בְּבֵתֵי כְּנָסֶת בְּקִרְבַּת ה' וְלֹא בְּדַבּוּרִים בְּטָלִים וְלִשׁוּה"ר חֲלִילָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַרְמַז"ב בְּסוֹף פְּרִשְׁת בֹּא שֶׁבְּפִרְשָׁה זֶה אֵרַע הַפְּגוּעַ רַח"ל, "וְכֹנֶנֶת בְּתֵי כְּנִסְיֹת זֶה שִׁיְהִיָּה לְבִנְי הָאָדָם מְקוֹם שֶׁיִּתְקַבְּצוּ וְיִדּוּ לְאֵל שֶׁבְּרָאָם וְהַמְצִיאֵם, וְיַפְרֹסְמוּ זֶה, וְיִאֲמְרוּ בְּרִיּוֹתָ אֲנַחְנוּ".

כָּלֵל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּצְאֻ מִמִּצְרַיִם וְצַעֲקוּ מִכְּפִיּוֹת טוֹבָה, מִלְּמִדִּים אֲתָנוּ שֶׁלְמִוֹת שְׂאָדָם רוֹאֵה נְסִים גְּלוּיִים שֶׁה' מְטִיב עִמּוֹ וּמוֹצִיא אֹתוֹ מִן הַמִּצְרָה הוּא עֲלוֹל לְכַפּוֹר בְּטוֹב, אֲלוּלָא שֶׁיִּתְבַּנּוּ בַּהֲשַׁגַּחַת ה' עֲלָיו בְּכָל רֶגַע, וְלִפְיֶכָּה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֶסֶק מִכָּל דְּבַר טוֹב שֶׁיֵּשׁ לָנוּ, לְהַתְּפַעֵל מִהַנְּשִׂימוֹת שֶׁמְקִימִים אֶת הָאָדָם מֵאִזְ שְׂנוּלֵד וְעַד יוֹם פְּטִירָתוֹ מִהַעוֹלָם, לְהַתְּפַעֵל מִהַגֶּשֶׁם שֶׁבְּזָכוֹתוֹ יֵשׁ לָנוּ אֲכֵל, יָלִידִים וְכָל טוֹב.

חז"ל תִּקְנוּ לָנוּ בְּרָכוֹת עַל כָּל דְּבַר וְדָבָר, בְּכַדִּי שֶׁנִּבְּאוּ מִכָּל דְּבַר בְּבִרְיָאָה לְקִרְבַּת ה' וְלֹא מוֹנֶה בַּהֲשַׁגַּחַתוֹ הַפְּרִטִית, אֲפֵלוּ כְּאִשֶּׁר אָדָם רוֹאֵה חֶכֶם מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, חז"ל מִלְּמִדִּים אֲתָנוּ תַּתְּפַעֵל מִהַחֲכָמָה שְׁלוֹ, תְּבַרְךָ 'בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן מִחֲכָמָתוֹ לְבִשְׂרֵי וְדָם, תַּתְּפַעֵל מִמִּי שֶׁנָּתַן לָנוּ חֲכָמָה בְּכָל דְּבַר, תִּקְשֶׁר אֶת זֶה לָהּ, וְלִפְיֶכָּה מִסְּכָתוֹת הַש"ס פּוֹתַחֹת בְּמִסְכַּת בְּרָכוֹת - דְּבַר רֵאשׁוֹן תְּבַרְךָ וְתוֹדָה לָהּ עַל כָּל דְּבַר וְדָבָר, וְכֶּה לֹא תִצְטַרְךָ לְבֹא לְמַחְלוּקוֹת וּמְרִיבוֹת, כִּי תִשְׁמַח בְּחֻלְקָהּ הַטוֹב, וְכֶּה לֹא תִרִיב עִם הַשָּׂכֵר, וּמִסְכָּתוֹת זִיקִיו לֹא יִהְיוּ לְמַעֲשֵׂה.

אָדָם שֶׁמִּצְפֶּה רַק לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, שֶׁהוּא מִתְּלַהֵב רַק מִחֲתָנָה או שְׂמִיחָה אַחֲרַת שֶׁבְּמִשְׁפַּחְתּוֹ או בְּסִבִּיבְתּוֹ, הוּא יִהְיֶה מְלֵא אֲכֻזּבוֹת, כִּי שְׂמִיחָה בָּאָה וּבְסוֹף מִסְתַּיֶּמֶת, אוֹלָם אָדָם שֶׁשָּׂמַח בְּחֻלְקוֹ שִׂישׁ לוֹ קוֹרֵת גַּג וְהוּא בְּרִיא יֵשׁ לוֹ שְׂפַע, אָדָם שֶׁמִּתְּלַהֵב וְשָׂמַח בְּדַבְּרִים קְטָנִים וְשִׁגְרִיתִים הוּא הָאָדָם הַמְּאֻשֶּׁר, כִּי תִמִּיד יֵשׁ לוֹ טוֹב כָּל יוֹם אֲצֵלוֹ זֶה חַג, כָּל יוֹם זֶה חֲתָנָה, כִּי הוּא מִבִּין שֶׁזֶה שֶׁהוּא יְכוֹל לְקוֹם מִהַמְּטָה בְּכּוֹחוֹת עֲצָמוֹ וְאֵין לוֹ נוֹון שְׂרִירִים זֶה שְׁוֶה מִלֵּיאֲרָדִים, וְהוּא מִיד מוֹדָה וּמְשַׁבַּח לְבוֹרֵא עוֹלָם.

זֶה הַיְסוּד שֶׁל טו בְּשֶׁבֶט, שֶׁמִּיד בְּזִמְנֵי חֲנִיטַת הַפְּרוֹת נִהְיָה כְּבָר רֵאשׁ הַשָּׁנָה, הַשְּׂרָף שֶׁעוֹלָה בְּאֵילָנוֹת זֶה כְּבָר דְּבַר עֲצוּם, לְלַמְּדֵנוּ שֶׁנִּיעֲרִיךְ אֶת הַדְּבָרִים הַקְּטָנִים וְכֶּה נִזְכָּה לְכָל טוֹב.

זֶה הַיְסוּד שֶׁל קְרִיעַת יַם סוּף, שֶׁהַקָּב"ה בְּקַע רְקִיעִים וְתַתְּחוּנִים, וְאָמַר לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, תִּרְאוּ אֵיזָה בְּרִיאָה נִפְלְאָה יֵשׁ לִי, בְּשִׁמַּיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, עִם כָּל הַבְּרִיּוֹת שֶׁבְּמַיִם, הַבְּרִיאָה עֲצֻמָּה זוֹעֲקָת גְּדֻלַּת ה', לֹא צְרִיךְ לְחַכּוֹת לְנִסִּים בְּכַדִּי לְהַפְּרִי אֶת ה', אֲלֵא יֵשׁ לְהַתְּפַעֵל מִהַטְּבַע, וְכֶּה לְחִיּוֹת אֶת ה' בְּכָל זְמַן, וְכְאִשֶּׁר אָדָם חִי בְּדָרָה זֶה הוּא נִשְׂאָר אֵיתָן בְּאֲמוּנָה, גַּם בְּזִמְנֵים שֶׁל קֶשֶׁי, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא מְקַיֵּם בְּאֵין סוֹף חֲסִדִּים שֶׁל הַבוֹרֵא, וְהוּא מְשַׁכֵּל שֶׁה' מְטִיב עִמּוֹ כָּל כֶּה הַרְּבָה, וְאֵם כֵּן בּוֹדָאֵי לֹא יִבְצֵר מִמּוֹנוֹ לְעַזֵּר לוֹ בְּקִשֵׁי הַקְּטָן [בִּיחַס לְחֲסִדִּים] שֶׁהוּא עֹבֵר.

זוֹכֵר אֶת כָּל הַטוֹב שֶׁה' עָשָׂה וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ, אֲזִי הוּא קוֹנֵה בְּנַפְשׁוֹ נְאֻמָּנוֹת לְבוֹרֵא.

נִמְצָא שְׂמָה שֶׁסָּבַב ה' אֶת כָּלֵל יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, הָיָה זֶה הַכְּנָה לְקִרְאָת בִּיאָתָם לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שְׁעַל יְדֵי שֶׁהוֹתָם בְּמִדְבַר הָעֲרִיבוּ אֶת הַמְּנוּחָה וְהַנְּחִלָּה שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאֵלוּ הָיוּ נִכְנְסִים מִיד לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הָיוּ מוֹאֲסִים גַּם בְּאֶרֶץ חֲמָדָה, וְלָכֵן אָנוּ מְסִיבִים בְּפֶסַח, לְרַמֵּז עַל עַנְיָן הַהֲשַׁעֲנוֹת עַל ה' לְבַד, שֶׁכָּלֵל יִשְׂרָאֵל זָכוּ לָהּ דוֹקָא בְּגִלְל הַסְּבוּבִים וְהַקְּשִׁים שֶׁהָיוּ לָהֶם בְּמִדְבָּר.

נִמְצָנוּ לְמִדִּים: שֶׁהַתְּבוֹנָנוֹת בְּנִסִּים גְּדוּלִים לְכַד אֵינָה הַדְּרָךְ לְחַזֵּק אֶת הָאֲמוּנָה, אֲלֵא דוֹקָא הַתְּבוֹנָנוֹת בְּחֲסִדִּים שֶׁנִּרְאִים כְּקִטְנִים, בְּנִשְׂמוֹת הַנְּחֻחוֹת שֶׁהָיוּ לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר עַל אֶף הַמְּזוּג הַחֵם הַנוֹגֵד לְכֶה שֶׁשׁוֹרֵר בְּמִדְבָּר, וְכֵן בְּחֶסֶד הָאֲכִילָה וְהַשְׂתִּיָּה שֶׁהָיָה לָהֶם בְּמִדְבָּר, הֵם אֵלוּ שֶׁהִקְנוּ לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל נְאֻמָּנוֹת.

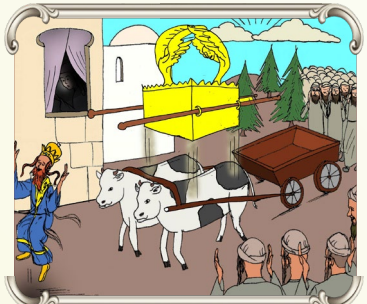
וְלִפְיֶכָּה נִצְטוּיָנוּ לְעַבֵּר אֶת הַשָּׁנִים בְּכַדִּי שֶׁפֶסַח יִצֵּא בְּזִמְנֵי הָאֲבִיב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "הַיּוֹם אֲתֵם יוֹצֵאִים מִבְּרִיּוֹת הָאֲבִיב" ה' הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם בְּזִמְנֵי שִׁישׁ מְזוּג אוֹרֵר נַח וְנִפְלָא, וּבְכָל פַּעַם כְּאִשֶּׁר מִגֵּיעַ חַג הַפֶּסַח עִם הַמְּזוּג הָאוֹרֵר הַנִּפְלָא, אָנוּ נִזְכָּרִים בְּחֶסֶד הָעֲצוּם שֶׁה' דוֹאָג לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל לְפָרְטִים הַקְּטָנִים בְּיוֹתֵר כְּמִזְג אוֹרֵר נַח, (כְּמוֹ שֶׁהָאֵרֶךְ בְּזוֹה מו"ר אֲבִיגְדוֹר מִיְלֵר בְּשֵׁם הַסֶּבֶא מִסְּלַבּוֹדְקָא) הָיִית שֶׁה' חִפֵּץ שֶׁנֶּעֱשֶׂה עֶסֶק מִהַדְּבָרִים הַשְּׁגֵרִיתִים וְהַפְּשׁוּטִים, וְכֶּה לֹא נִצְטַרְךָ לְתַזְכּוֹרוֹת כּוֹאֲבוֹת וְנִסִּים שֶׁנֶּעֱשִׂים מִתּוֹךְ דִּין.

זֶה שֶׁבִּקֵּשׁ דוֹד מִלְּכָנוּ מַה' שֶׁסָּפַר הַתְּהִלִּים שֶׁחִבֵּר יִחְשֵׁב כְּלַמּוֹד סְגִיּוֹת נִגְעִים וְאֵהֲלוֹת - נִגְעִים מְרַמְזוּ לִיסוּרִים וּמַחְלוֹת, וְאֵהֲלוֹת לְטִמְאַת מַת, וְדוֹד מְרַבָּה לְפָרַט בְּתִהִלִּים כָּל חֶסֶד וְחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ ה', וְכְאִשֶּׁר אָדָם צוֹעֵד בְּדַרְכּוֹ שֶׁל דוֹד אֵינוֹ נִזְקֵק לְנִגְעִים וְאֵהֲלוֹת בְּכַדִּי לְהַפְּרִי אֶת ה'.

וְלִפְיֶכָּה רָקוּד דוֹד לְפָנֵי ה' וְאָמַר, זֶה הַכְּבוֹד שֶׁלִּי שֶׁאֲנִי שֶׂמַּח לְפָנֵי ה', וּבְזָכוֹת זֶה זָכָה לְמַלְכוּת בֵּית דוֹד וְלִשְׂמִיחָה עִם בְּנָיו וְעִם כָּל הַטוֹב שֶׁהָיָה לוֹ, מֵאִידָךְ מִיְכָל שֶׁבָּזָה לְדוֹד לֹא זָכָתָה לְיִלֵּד כִּי אִם בְּיוֹם מוֹתָהּ, כִּי מִי שֶׁלֹּא מִתְּפַלֵּל וְעוֹשֶׂה עֶסֶק מִכָּל הַטוֹב לֹא זוֹכָה לְרֵאוֹת טוֹב.

בְּלִיל שֶׁבַת שֶׁעֲבָרָה אֵרַע פְּגוּעַ מַחְרִיד וּמִזְעוּעַ, שְׁבוּ עֲלֵנוּ שֶׁשָּׂה נִשְׂמוֹת שֶׁל יְהוּדִים בְּמַעֲלוֹת קְדוּשִׁים וְטַהוּרִים עַל קְדוּשַׁת ה', שֶׁבַת זֶה זְמַן שֶׁל מְנוּחָה שֶׁאָנוּ שׁוֹבְתִים מִמְרוּצַת הַחַיִּים וּמִתְּבוֹנָנִים בְּכָל הַטוֹב שֶׁה' נוֹתֵן לָנוּ, וְכְאִשֶּׁר אָדָם לֹא עוֹסֵק בְּחֶסֶד חֲלִילָה, ה' מְבִיא דְבָרִים אַחֲרֵים שֶׁיַּעוֹרְרוּ אֹתוֹ לְדַבֵּר מַה', וְהַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּרְצָחוּ בְּמִיתָה מְשֻׁנָּה ה' יָקָם דָּמָם, הֵם שְׁלִיחֵי צְבוּר לְעוֹרֵר אֶתְנוּ לְקִיָּם שֶׁבַת כְּהַלְכָתָה וְלַהֲתַבּוֹנֵן בְּהַ חֲסִדֵי ה' וְלְדַבֵּר בְּהַ מַה'.

כְּשֶׁם שֶׁאֲחַר הַפְּגוּעַ כָּלֵם שֶׁאֵלוּ מִתִּי זֶה קָרָה וְכִיצַד, כֶּה יוֹתֵר מִכֶּה צְרִיךְ לְהַתְּבוֹנֵן בְּחַיִּים - שֶׁאָנוּ חַיִּים עַל קְדוּשַׁת ה', לְהַתְּבוֹנֵן בְּגִשְׁם שִׁיּוּרָה, לְהַתְּבוֹנֵן בְּיָלִידִים, בְּבִרְיָאוֹת, לְהַתְּפַעֵל מִכָּל דְּבַר בְּבִרְיָאָה, וְלַעֲקֵר רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ, אֲנִי רוֹאֵה כְּמָה אֲתָה טוֹב וּמְטִיב, כְּמָה אֲתָה שׁוֹמֵר וּמְגוֹן עֲלֵינוּ בְּכָל יוֹם, מִהַרְשָׁעִים שֶׁעוֹמְדִים עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתָנוּ.

בְּשָׂר שֶׁשְׂמַח דוֹד וְרָקוּד לְפָנֵי ה' זָכָה לְשִׂמּוֹחַ בְּמַלְכוּת הַנִּפְלְאָה שֶׁיִּצְאָהּ מִמּוֹנוֹ

וזה שאמרו חז"ל שאבא אומנא זכה לשאלת שלום משמיא בכל יום, אבא אומנא בעינו הטובה זכה לראות את הקב"ה בכל יום ויום, ע"י שהתבונן בכל הטוב שה' מרעיף עליו, וזה ענין יאר ה' פניו אליך' שנפתח את העינים ונראה את הארת הפנים שה' מאיר לנו דרך ירידת הגשמים.

וכן אדם שהולך ברחוב ורואה את כל החנויות של האכל והבגדים שיש בימינו לרב, אם הוא יחשב על הגשמיים, הוא עלול לשקע בהמריית העולם הזה, מאידך אם הוא יקדיש מעט מחשבה על רחמי ה' ואהבתו הגדולה אליו, שנותן לנו כל כך הרבה טוב, שנותן לנו בריאות, ואנו יכולים לאכל ולהנות מהמאכלים, ולא לאכל רק דרך זנדה או אינפוזיה חלילה, הוא יכול להיות עם המחשבות הללו עבד ה' עצום.

אנו עושים ראש השנה לאילנות, ומודים על הפרות שיגדלו לנו בקיץ הבא עלינו לטובה, כי כבר כעת נעשים נפלאות עצומים בענין גדילת הפרות עד שבקיץ הם מוכנים עבורנו.

עצם פעלת העננים והגשמים זה חסד וגם עצום שהמים עולים מהים והרוח נושאת אותם וכך הם מרוים את כל הארץ, וצריך להתבונן בכל זה מאה באשר אדם שותה כוס מים הוא יכול להגיע לדרגות עצומות, אלו רק ישקיע מעט מחשבה על החסד ביצר בא לירו המים, וכיצד עוד כוסות רבות כאותו כוס שבידו ירדו גם הם מהשמים לשליחיות רבות כגון להצמיח את הפרות ולנקות את האוויר, וכן הלאה, תתבונן בגשם שירד לפני שנים רבות, שמהם נזונו אבותיך ואבותיהם, תודה על כל טוב וטוב שבכל טפה וטפה.

בשנה זו לא זכינו זמן רב לגשם בארץ הקדש, וכך התמלאו בלם בצפייה לגשם שירד ויזרוח את הארץ, ובשבוע זה שה' השפיע עלינו גשמי ברכה לרב, בלם מודים ומתחילים לה', כי הוקא באשר נחסר לאדם הוא מעריך את הטוב, ולפיכך תקנו חז"ל (תענית ו): ברכת הודיה על הגשם, מודים אנחנו לך על כל טפה וטפה, ללמדנו שכל טפה וטפה מלאה בחסד ה' שאם אין גשם אין את המשך הדורות, אין אכל ואין שתיה וכל העולם חרב.

ולפיכך דמו חז"ל את הגשמים לחתן היוצא לקראת בלה וכמאמר חז"ל שהגשם יורד על הקרקע, בענין שכתוב "כי באשר ירד הגשם על הארץ והולידה והצמיחה" ללמדנו שכל גשם שיורד מביא מאכלים מתוקים עבורנו ומביא ילדים, ולפיכך עוד בעצמו של החרף בטו בשבט,

פנינים מצויירים

שכל אחד ואחד שונה בצבעו ובטעמו מחברו, בכדי שיהיה לנו חשק לאכל מכל פרי ופרי, וכל פרי מלא בחכמה שהוא נראה יפה, רק כאשר הוא כבר בשל, ולפני כן הוא חזר, בכדי שלא נאכל ממנו טרם גמר בשולו, וכן כל אחד אחד מנח בתוך קלפה ששומרת עליו בלי מקרה, ועוד נפלאות רבות שמלאים ברחמי ה' עלינו, שברב טובו וחסדו, עושה הכל עבורנו שנתבונן בכל זה, ונתן לו שיר ושבח על כל הטוב שהוא עושה עמנו.

פרשת שירה מסמלת על הכרת הטוב לבורא יתברך, ה' קורא לנו בכל יום ויום, ומטיב עמנו בלי סוף. והיות שאדם שקוע בעניני העולם הזה, הוא לא מתבונן בכל הטוב שסביבו, הוא לא רואה כמה ה' עוטר אותו ושומר עליו, מרב אהבתו אליו.

וזהי מהות השירה שפאשר כלל ישראל, ראו כמה הקב"ה קרוב אליהם הם פצחו בשירה, והשירה נאמרה על ידי משה, היות שהצדיקים מלמדים

אותנו היאך לשיר לבורא, כשאנו דבקים בצדיקים והתלמידי חכמים אנו נעשים רוחניים, כמו שאמרו חז"ל, 'ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים'. כלל ישראל במצבם האמינו בה' ובמשה עבדו ובשכר זה זכו לקרבת ה' שראו את ה' בבחינת מראה באצבע.

בכל יום תראה את ה' קריעת ים סוף' שה' עושה עבורך היום, כמו שאמרו חז"ל קשין מזונותיו וזוגו של אדם כקריעת ים סוף, ללמדנו שקריעת ים סוף זה לא דבר שהיה בעבר בלבד, זה שיש אצל כל אחד ואחד. כאשר אדם זוכה להתחמו הוא צריך להעריך זאת לא פחות ממה שמעריכים את קריעת ים סוף, וזה לא רק בחתונה זה בכל יום ויום, שאדם זוכה לחיות עם בני ביתו, זה חסד עצום. וכן המזונות של אדם זה לא רק עצם הפרנסה שיש לאדם פרנסה ברוח ובשפע, ויש לו מה לאכל בנחת, אלא זה גם עצם חסד האכילה שאדם זוכה לאכל.

וזה מהות ט"ו בשבט, שאנו אוכלים מהפרות המתוקים שה' מביא לנו,

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה מַה תַּעֲשֶׂה אֵלַי דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּסֶעוּ." צריה להבין מדוע ה' אומר למשה "מה תעצק אלי", הרי אין דבר יותר טוב מאשר לצעק אל ה' ? אלא משל למה הדבר דומה לאדם עשיר גדול שחנה את רכבו במקום שהפריע לדיירים שגרים שם, יצא אליו אחד הדיירים והחל לצעק עליו צעקות אימים, הנהג של העשיר יצא מרכבו ואמר לדייר אני יכול לתת לך טלפון של אדם מיחד שיכול לעזור לך בפרנסה, מיד הדייר החליף את התנהגותו ובא בדרך ארץ לקבל את הכתבת של אותו אדם, ואז הנהג אומר לו האדם הזה הוא מי שצעקת עליו שהוא מחלק אלפים רבים לצדקות מיד הדייר הזה נרתע לאחוריו ובקש סליחה ומחילה על שצעק על העשיר.

כשעם ישראל יצא ממצרים היו מספר פעמים שהתלוננו על משה שזהו בעצם כפיות טובה, וכשהיו על הים טענו הלא אמרנו לך שעדיף שלא נצא ממצרים שבוה טענו שהם צפונכו למרחוק וכביכול ידעו מה שמושה לא ידע, שיהיה להם תקלה אם יצאו ממצרים, ואמרו חז"ל שאפילו במתן תורה הם הסתכלו בעין אחת על העגל שתכננו לחטא בו.

וכתוב שמושה רבנו אמר לעם ישראל "ואתם תחרישון", ובמקליתא (בשלח) מובא, שמושה אמר זאת לאותה פת מארבע פתות שעמדו להתפלל, ונשאלת השאלה מדוע משה אמר להם להחריש מלהתפלל, הרי מבאר במדרש תנחומא (שופטים יד), שכיון שראה הקב"ה שלאחר שהוציא את ישראל ממצרים הם הפסיקו לזעק לפניו והיה מתאווה לשמוע תפלתם, לכן גרה בהם את פרעה וחילו שרדפו אחריהם שנאמר "פרעה הקריב" שהקריב את בני ישראל לה' על ידי התפלה כמ"ש "ויצעקו בני ישראל אל ה'", אם כן מדוע אמר להם משה "ואתם תחרישון" ?

אלא שבסמוך לפסוק "ויצעקו בני ישראל אל ה'" נאמר "ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר" וכו', ולפי פשטיה דקרא משמע, שאותם שצעקו אל ה', מיד בסמוך לתפלתם הם אמרו למשה את טענותיהם, ומלשון "ויצעקו" משמע שהצעקה שלהם לה' היתה מערכת בצעקות של טרונאי, ואמנם במקליתא מבאר שהיו פתות נפרדות, אבל כיון שכל ישראל ערבים זה לזה, הם נחשבים לכת אחת, וגם אותם שצעקו לפני ה' היו להם טענות כאלו בלבם.

ולפי זה יובן מדוע משה אמר לאותם שהתפללו "ואתם תחרישון", כי יש לנו את הקלל הדידוע שאין קטגור נעשה סגור, וכיון שתפלתם היתה מערכת עם טרונאי בלבם על משה שהיטיב להם, וטענו שכביכול היה להם יותר טוב להשאיר במצרים, הרי שאין להם כפיות טובה גדולה מזה, והתנהגות זו סותרת את התפלה והצעקה שלהם לפני ה', כי התפלה היא מלשון תפל כי ענינה להיות תפל עם ענינה ושפלות לפני ה', והם היו מלאים בטענות על משה עבד ה' ושלחו, ולכן משה בקש מהם "ואתם תחרישון" שתפלה כזו עם טענות שיש להם בלבם, אינה מקבלת ורצויה לפני ה'.

ולכן ה' פנה אל משה [ולא אל עם ישראל כ"ה] היה מרצה דוקא ממושה] ואמר לו "מה תעצק אלי" כלומר אין לך מה לצעק אלי על עם ישראל, מפני שיש בהם כפיות טובה שהם מתרעמים נגדה ולכן "דבר אל בני ישראל וסעו" כלומר אמר לעם לנסע להיכן שהם רוצים ואותם שהם כפויי טובה ורוצים לשוב למצרים שישונו לשם, אלא שבוכות משה זכו ונקרע להם הים ונגלו.

מימי ששי, עסקתי בהכנות לקראת שבת קדשי; לפתע הרגשתי כאבים עזים בראש ובצוואר, חם גופי טפס במהירות והגיע לארבעים מעלות הייתי מסחרה נפלתי למטה והרגשתי נורא.

בכל יום ששי אני נוהג לברך את ילדי הנשואים בטלפון, באותו יום ששי בני התקשרו ואני התקשיתי לנהל שיחה פראוי, אמרתי מלים שאינם קשורות לשיחה ובני חששו שאני באמצע ארוע מחי והודרו להזמין עבורי 'הצלה'.

"הגעתי לבית החולים דקות ספורות לפני השקיעה, שם ערכו לי בדיקות ראשונות לשלל ארוע מחי, עניתי על כל השאלון ברוה, ידעתי הכל והייתי ממש צלול בדעתי, הם בכל זאת חששו וערכו לי בדיקת C.T. ראש.

בדרך כלל בכל בדיקה מקומית, בודקים גם קצת מעבר למקום, וכך צלמו לי גם את אזור הצוואר, שם גלו לי תסמינים של המחלה הידועה, וכך הודיעו לנו בליל שבת שהראש תקין, ב"ה, ואין לי שום גדול או ארוע מחי בראש, אבל הם רוצים לבדק בדיקות נוספות כי הם ראו משהו מחשיד.

הודיתי לקב"ה שהראש שלי תקין ואין לי שום בעיות, ובקשתי מה' שירחם עלי ושלא יהיו לי שום בעיות בשום מקום בגוף.

באור ליום שני - שהיה נר ראשון של חנכה - באו יהודים טובים ונתנו לי להדליק את נר החנכה בבית החולים; כשברכתי ברכת שהחינו על הנרות זלגו מעיני דמעות, הרגשתי כמה זכות גדולה היא לחיות, כמה צריה לברך את ה' על הבריאות התקינה, דוקא בעת שהותי על המטה בבית החולים כשגופי מחברים מכשירים שונים הרגשתי כמה ה' קרוב אלי ומטיב עמי, בקשתי מה' שכשם שעשה נסים לאבותינו, כך אוכל בקרוב לראות את הגס הפרטי שלי, שעד עתה לא מספיק הערכתי אותו וחשבתני שהבריאות זה דבר המוכן מאלי.

ביום שלישי בבקר ערכו לי בדיקת C.T. כללית וגלו גדול באחד האברים הפנימיים. בחדש וחצי הבאים ערכו לי בדיקות נוספות, וכאשר הגעתי לקבל חנות דעת מאחד הפרופסורים הממוחים בתחום, הוא שאל אותי "איך ידעת לעשות בדיקות מעמיקות בשלב מקדם כל כך של המחלה?" עניתי לו שזה לא אני, אלא ה' רחם עלי ושלח לי בלבול שדברתי שלא לענין מרב החם הגבוה, זה גרם לילדי להפנות אותי לבית החולים ולבצע בי בדיקות C.T. וה' ברחמי סבב שיעשו לי בדיקה גם באזור הצוואר ויראו סימנים מחשידים, וכך יבדקו לי את כל הגוף, וכך יגלו את המחלה.

הפרופסור התפעל מאוד ואמר: "יש לך גס גלוי שגלינו את המחלה בזמן ובקצרת ה' בנתוח מקומי נסיר את הגדול, אני אפלו לא רוצה לחשב מה היה קורה לו היית מגיע כמה חודשים מאחר יותר."

הרגשתי כמה רחמי ה' גדולים עלי, קבלתי שעור מוחשי באמונה שה' מוליך אותי ומנהיג אותי על הצד הטוב ביותר, והקדים לי מכה שהיא בעצם רפואה למכה אחרת גדולה יותר. ואני תקנה ותפלה לבנורא עולם, שכשם שעזר לי עד כה, כן יעזורני הלאה ויסיר ממני את המחלה ולא ישאר ממנה שום זכה ותמיד אוכל להודות לבנורא מתוך בריאות ומתוך ידיעה - שמתנת החיים הבריאים, הם האשר והשמחה הגדולה.